

Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд сприяння розвитку освіти імені Бориса Грінченка

Магістерські дослідження

Тематичний огляд та анотації
кваліфікаційних робіт
за ОКР «магістр»
2015 р.



Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд сприяння розвитку освіти імені Бориса Грінченка

МАГІСТЕРСЬКІ ДОСЛІДЖЕННЯ
Тематичний огляд та анотації
кваліфікаційних робіт
за ОКР «магістр»
2015 р.

УДК 001.891:378

ББК 72я46

М12

Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 4 від 23 квітня 2015 року)

За загальною редакцією
Огнев'юка В.О., доктора філософських наук,
професора, академіка НАПН України

Редколегія:

*В.О. Огнев'юк, Л.Л. Хоружа,
А.Л. Стеблецький, Г.В. Беленька,
С.І. Редько, М.В. Терещенко, Т.В. Зінська*

Магістерські дослідження: тематичний огляд та анота-
М12 ції кваліфікаційних робіт за ОКР «магістр» 2015 р. / за заг.
ред. Огнев'юка В.О. ; ред. кол.: В.О. Огнев'юк, Л.Л. Хоружа,
А.Л. Стеблецький, Г.В. Беленька [та ін.]. — К. : Київ. ун-т
ім. Б. Грінченка, 2015. — 412 с.

УДК 001.891:378

ББК 72я46

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні магістранти!

Пропонуємо четвертий випуск збірника наукових праць «Магістерські дослідження», в якому презентовано стислий виклад кваліфікаційних робіт магістрантів Університету — випускників 2015 року.

Написання магістерської роботи — найважливіший етап підготовки конкурентоспроможних відповідальних та мобільних дослідників, ефективна форма перевірки якості їхніх знань, наукової кваліфікації, уміння здійснювати науковий пошук, а також творчої та практичної підготовленості до розв'язання професійних завдань інноваційного характеру. Для більшості магістрантів ця робота є першим самостійним науковим дослідженням, яка виконується на завершальному етапі навчання. Приємно, що з кожним роком наукові доробки майбутніх магістрів стають більш ґрунтовними та змістовними.

Згідно з «Планом переходу до навчання, заснованим на дослідженнях», що реалізується в нашому Університеті, магістерські роботи корелюються з напрямками науково-дослідної діяльності кафедр і зорієнтовані на розв'язання освітянських, соціально-гуманітарних проблем відповідно до потреб сучасного суспільства. Аналіз матеріалів, поданих у збірнику, свідчить, що магістранти все частіше спираються на джерела, які входять до наукометричних баз даних, внутрішніх електронних інформаційних ресурсів Університету (електронних каталогів, репозиторіїв, електронних навчальних курсів).

Магістерські дослідження сприяють розвитку наукового та критичного мислення майбутніх магістрів щодо продукування нових ідей, формуванню молодих науковців, здатних до інновацій, активної дослідницької діяльності. Сподіваємося, що збічник наукових доробків «Магістерські дослідження» стане не тільки першою спробою апробації результатів досліджень, а ще й впевненим кроком до нових наукових перемог!

Л.Л. Хоружа,

проректор з наукової роботи Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, професор

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ЗМІСТ

Спеціальність «Дошкільна освіта»

<i>Аврамова Ю.</i> Формування доброзичливих стосунків у дітей старшого дошкільного віку засобами дитячої літератури	122
<i>Гарус К.</i> Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей старшого дошкільного віку засобами дидактичних ігор і вправ	124
<i>Диренко Ю.</i> Становлення фахової підготовки вихователів у м. Києві (кінець XIX — початок XX ст.)	126
<i>Жукова О.</i> Педагогічні умови формування іміджу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів	128
<i>Зозуля Г.</i> Психолого-педагогічні умови оптимізації емоційного розвитку дітей із неповних сімей	130
<i>Кротюк Т.</i> Формування основ екологічної компетентності у дітей 6-го року життя засобами мистецтва театру	132
<i>Кузавка І.</i> Підготовка майбутніх вихователів до проектування комп'ютерних дидактичних ігор і вправ для дошкільників	135
<i>Малишева О.</i> Духовність батьків як чинник морального розвитку дітей дошкільного віку	137
<i>Петрикова А.</i> Формування позитивного ставлення до навчання в школі у дітей старшого дошкільного віку	139
<i>Петрикова Т.</i> Співпраця дошкільних навчальних закладів з сім'єю з формування основ економічної культури дітей старшого дошкільного віку	141
<i>Степаненко М.</i> Формування еколого-природничої компетенції дітей середнього дошкільного віку засобом мультиплікації	143
<i>Ткач М.</i> Підготовка майбутніх вихователів до формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку засобами мультимедіа	145
<i>Фараон О.</i> Психологічні особливості уваги у дітей старшого дошкільного віку	147

Спеціальність «Початкова освіта»

<i>Агоста О.</i> Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу	149
--	-----

<i>Гобровник Ю.</i> Ситуативні вправи як засіб формування діалогічних умінь учнів другого класу	151
<i>Понк Ю.</i> Формування у майбутніх учителів початкової школи ціннісного ставлення до професії	153
<i>Прибовська П.</i> Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до проектної діяльності	155
<i>Пробенкіна А.</i> Формування культури мовленнєвого спілкування майбутнього вчителя початкової школи засобами ситуативних вправ	156
<i>Дениско С.</i> Формування у майбутніх учителів початкової школи інтересу до навчання засобами ігор-стратегій	159
<i>Задорожна А.</i> Формування готовності майбутнього вчителя до використання здоров'язбережувальних технологій у початковій школі	162
<i>Козлітин Д.</i> Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій на уроках математики	164
<i>Колеснікова А.</i> Формування мовнокомунікативних умінь майбутніх учителів початкової школи засобами мовленнєвих вправ	166
<i>Лавриненко Д.</i> Формування готовності майбутнього вчителя до оптимізації процесу виховання здорового способу життя молодших школярів	169
<i>Ляптішчук І.</i> Формування готовності майбутнього вчителя до застосування мультимедійних засобів навчання в початковій школі	171
<i>Мельнікова А.</i> Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до оздоровчої діяльності в групі продовженого дня	173
<i>Негуриця В.</i> Робота над порівнянням авторської казки і її фольклорних джерел на уроках літературного читання	175
<i>Пасічник Н.</i> Формування творчих здібностей учнів другого класу на уроках позакласного читання	178
<i>Снитко К.</i> Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання інтерактивних педагогічних технологій	180
<i>Ткаченко Н.</i> Розвиток техніки мовлення в майбутнього вчителя початкової школи засобом гуманітарних дисциплін	182
<i>Ченчевик І.</i> Підготовка майбутніх учителів початкових класів до проектування позаурочної виховної діяльності	184
<i>Черепанська Н.</i> Робота над порівнянням байки і її фольклорних джерел на уроках літературного читання	186
<i>Чернецька Л.</i> Формування стилістичних умінь майбутнього вчителя початкової школи засобами мовно-мовленнєвих вправ	188

Козлітін Денис, магістрант спеціальності «Початкова освіта»
Педагогічного інституту

Науковий керівник: **Катерина Іванівна Волинець**, завідувач кафедри
початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін
Педагогічного інституту, кандидат педагогічних наук

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

Актуальність дослідження зумовлена тим, що у сучасному світі відбувається об'єктивний процес проникнення інформаційних технологій у всі сфери життя людини, особливо в освіту. Соціально-економічні зміни в Україні, процеси глобалізації, інтеграції та інформатизації суспільства, входження держави в європейський освітній простір зумовили реформування освіти відповідно до положень Болонського процесу. Одним із його пріоритетних завдань є підготовка нового покоління вчителів, здатних до професійної діяльності в умовах упровадження в навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій. Проблеми підготовки вчителів у галузі інформаційних технологій постійно перебувають у центрі уваги науковців. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про те, що предметом досліджень багатьох вчених є педагогічний потенціал інформаційних технологій, зокрема проблеми формування комп'ютерної грамотності та інформаційної культури вчителів. Дані сучасних досліджень засвідчують, що однією із проблем у підготовці вчителя початкової школи є їх невміння використовувати наявні інформаційні ресурси, засоби інформаційних комунікацій, а також застосовувати передові інформаційні технології у своїй практичній діяльності.

У той же час використання різноманітних мультимедійних продуктів диктує осмислене оволодіння сучасними педагогічними та інформаційними технологіями, необхідність перегляду застарілих методик, їх коригування з урахуванням нових можливостей, що забезпечуються інформаційно-комп'ютерними технологіями навчання, використанням мережі Інтернет.

Одним із шляхів розв'язання таких актуальних проблем школи як перевантаження учнів на уроках, дотримання умов особистісно орієнтованого навчання, проблем засвоєння навчального матеріалу є широке та систематичне використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі початкової школи.

Перехід початкової школи на новий зміст і зростання ролі вчителя у перебудові сучасної української школи, підвищення ефективності навчально-виховного процесу з метою сприяння всебічному і гармонійному

розвитку людини, її інтелектуальному зростанню зумовили необхідність дослідження питання готовності педагога до використання комп'ютерних технологій на уроках математики. Крім того, залишається проблема відсутності фахівців у початковій школі, які б поєднували професійні знання і вміння з ефективним використанням інформаційних комп'ютерних технологій.

Існуючі суперечності між необхідністю впровадження інформаційних комп'ютерних технологій в освіту та рівнем підготовки майбутніх вчителів початкової школи до використання цих технологій у навчально-виховному процесі, недостатнє теоретико-практичне розв'язання проблеми визначили тему нашого дослідження «Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій на уроках математики».

Мета роботи — теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови ефективного формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних комп'ютерних технологій на уроках математики, розкрити особливості формування готовності, розглянути шляхи розв'язання цієї проблеми в умовах вищого навчального закладу.

Відповідно до мети магістерської роботи були визначені **завдання дослідження**:

- проаналізувати стан дослідженості проблеми формування готовності до використання ІКТ у роботі вчителя початкової школи в психолого-педагогічній літературі;
- розкрити сутність поняття «готовність майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних комп'ютерних технологій»;
- визначити структурні компоненти, критерії, показники та рівні готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання ІКТ на уроках математики;
- визначити та експериментально перевірити педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання ІКТ у навчально-виховному процесі.

Шляхами реалізації мети та завдань цього дослідження є систематизація теоретичних матеріалів за темою дослідження шляхом аналізу психолого-педагогічної літератури, навчально-методичних і нормативних джерел з проблем педагогічної освіти; педагогічне спостереження, тестування, діагностичні узагальнення, класифікація та систематизація матеріалів дослідження, аналіз програмних засобів загального та суто педагогічного призначення з погляду доцільності їх використання у навчально-виховному процесі; педагогічний експеримент, метою якого є дослідження реального стану процесу підготовки студентів до використання ІКТ на уроках математики; кількісна та якісна обробка й узагаль-

нення результатів дослідження за допомогою методів математичної статистики.

Дослідження здійснювалося на базі Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Ключові слова: інформаційні технології, майбутній вчитель початкової школи, готовність до використання інформаційних технологій.

Колеснікова Аліна, магістрант спеціальності «Початкова освіта» Педагогічного інституту

Науковий керівник: **Дубовик Світлана Григоріївна**, доцент кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту, кандидат педагогічних наук

ФОРМУВАННЯ МОВНОКОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МОВЛЕННЕВИХ ВПРАВ

Нові пріоритети і цінності розвитку українського суспільства в контексті сучасності, інтеграція України у світовий та європейський освітній простір зумовлюють зростання національної самосвідомості, підвищення вимог до культури стосунків між людьми, пробудження громадського інтересу до нормативних статусів культури мовлення та культури спілкування і, відповідно, актуалізують проблему формування мовнокомунікативної компетенції особистості як своєрідного індексу людського потенціалу та його цілісної гуманістичної спрямованості, інтегративного показника якісно зрілого прояву індивідуальності й унікальної неповторності людини, засвоєння суспільного досвіду й реалізації соціальних ролей.

У площині нової філософії освіти особливої актуальності набуває формування високоосвічених, інтелектуально розвинених, комунікативно компетентних фахівців початкової ланки, спроможних досконало володіти мовними засобами.

Висока культура мовної комунікації — невід’ємна, органічна риса педагогічної майстерності вчителя, запорука його успішної навчально-виховної діяльності. Якісна лінгвістична підготовка і добре володіння літературною мовою є підґрунтям педагогічної майстерності вчителя, обов’язковою умовою його професійної компетентності. Учителі початкових класів, якого вважають передусім словесником, має володіти інтонаційно багатим, виразним і різноманітним за лексичним складом та граматичною структурою, правильним, точним, логічним і доступним мовленням.

Становлення і розвиток професійної мовнокомунікативної особистості вимагає від неї знань з мови й високого рівня культури спілкування, мовної етики, розвинених риторичних здібностей. Отже, майбутній учитель початкової школи — це не лише мовно обізнана людина, а й професіонал з високим рівнем мовнокомунікативної компетентності.

Мовнокомунікативна компетенція має важливе значення для життєдіяльності суспільства і функціонування мови. Вона є одним із важливих засобів організації продуктивного міжособистісного спілкування, що виконує як на суспільному, так і на індивідуальному рівнях гуманістичну функцію регуляції комунікативних процесів. Саме в ній найпомітніше виявляються стан загальної культури, моральні цінності, етичні орієнтації, цивілізованість суспільства, що сприяє адекватному прояву моральних почуттів людини, забезпечує психологічний комфорт спілкування, викликає відповідну повагу і ввічливість у співрозмовника. Значення мовнокомунікативної компетенції посилюється й тим, що вона є засобом вираження менталітету нації, засобом збереження для нащадків надбань попередніх поколінь і сучасників.

На сучасному етапі, який характеризується оновленням усіх аспектів життєдіяльності суспільства, постала нагальна потреба у кваліфікованих працівниках, здатних ефективно спілкуватися, взаємодіяти і співпрацювати, налагоджувати стосунки й оптимізувати міжособистісні відносини, долати комунікативні бар'єри, організовувати людей на досягнення спільної мети.

Професійна майстерність фахівця має ґрунтуватись, з одного боку, на глибоких спеціальних професійних знаннях та різнобічних фахових умінях, а з іншого — на вмінні спілкуватись індивідуально або колективно з виконавцями різних соціальних ролей (статусних, позиційних, ситуаційних), на знанні та дотриманні норм професійного мовлення і спілкування.

Мовнокомунікативна компетенція майбутнього вчителя початкової школи є важливим складником педагогічної майстерності вчителя. Це інструмент професійної діяльності педагога, за допомогою якого можна розв'язати різні педагогічні завдання: зробити складну тему уроку цікавою, а процес її вивчення — привабливим; створити щире спілкування у класі, встановити контакт з учнями, досягти взаєморозуміння; сформувати в учнів відчуття емоційної захищеності, вселити в них віру в себе.

Мовленнева сторона комунікації має складну багатоярусну структуру й виявляється у різних стилістичних різновидах (різних стилів і жанрів). Усі мовні характеристики та інші компоненти комунікативного акту сприяють його реалізації.

Проблема спілкування, формування мовнокомунікативної компетенції перетворилася в наш час на одну з найактуальніших теоретичних і практичних. Нові комунікативні можливості сучасного суспільства змушують

ЗМІСТ

Вступне слово

3

Гуманітарний інститут

4

Педагогічний інститут

120

Інститут суспільства

192

Інститут людини

296

Інститут мистецтв

345

Наукове видання

МАГІСТЕРСЬКІ ДОСЛІДЖЕННЯ
Тематичний огляд та анотації
кваліфікаційних робіт за ОКР «магістр»
2015 р.

За подані матеріали відповідають автори.

Видання підготовлене до друку в НМЦ видавничої діяльності
Київського університету імені Бориса Грінченка

Завідувач НМЦ видавничої діяльності *М.М. Прядко*
Відповідальна за випуск *А.М. Даниленко*
Над виданням працювали: *Л.В. Потравка, Н.І. Гетьман,*
О.А. Марюхненко, Т.В. Нестерова, Н.І. Погорєлова

Поліграфічна група: *А.А. Богадельна, Д.Я. Ярошенко, О.М. Дзень,*
Г.О. Боцарник, В.В. Василенко



КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

www.kubg.edu.ua